

Derech Mitzvosecha – Mitzvas Viduy u'Teshuvah

Chassidic Discourse on Repentance

With Rabbi Shais Taub

Lesson 2

לח

אונאה

אשת חיל (משלי לא י) היתה כאניות סוחר כו' (שם י"ד) וקרובו הוא יעקב הסמוך לז"א מלפניו שכשמאיר להם מגלוי זה ה"ז קיום כי אליהם אינו מגיע ההארה כ"א ממקום המגולה דהיינו מהחזה ולמטה שכבר נסתיים יסוד א"י וכמ"ש בפע"ח שער י" פ"א שלכן בעת חזרת השי"ן העמידה הוא עליות יעקב ורחל עד חו"ג יעו"ש, והנה האריז"ל קורא לשליש העליון מוכר שהוא משפיע ולב"ש התחתונים לוקח ע"ש שמקבל ולפי משנת"ל שהי' ית' נק' קונה הכל ע"ש הבירורי' שהם החפצים שקונה א"כ מובן שנהפוך הוא והכסף שנותן הוא ה"ת הנ"ל שהם הנק' מ"ד וגילוי אורו הא"ס ית' ובאיכות הגילוי הזה יש ריבוי ומיעוט כמ"ש האריז"ל זוהי ענין האונאה, אך למטה הוזהרנו אל תונו כו' כי אז גורם יניקה אל הקליפות ח"ו וכמ"ש האריז"ל בענין גניבת יוסף ע"ש, ועוד י"ל שיש אונאה למעלה שאינה טובה והוא עפ"מ"ש כמ"א בביאור הזהר ריש חוקת בענין ת' ד' נ' כמ"ש ולא תונו דעבדת אונאה לבני נשא מ"י יעו"ש ולכן צריך ליוזר מלהונות הבירו ח"ו:

מצות וידוי ותשובה

פ' נשא (שס"ד) להתודות על העונות עם התשובה שנאמר והתוודו את חטאתם אשר עשו (במדבר י"ז), ופי' שעיקר מצות תשובה מן התורה היא עזיבת החטא והוידוי ובקשת מחילה כמ"ש באגרת התשובה פ"א בשם הרמב"ם וסמ"ג, וצריך לבאר שורש ענין ב' דברים אלו שהם א' עזיבת החטא על להבא ובכלל זה החרטה על העבר (כמ"ש הרמב"ם פ"ב מהל' תשו' ה"ב) הנק' תשובה, ב' הוידוי הנק' בקשת מחילה (כדאי' ברמב"ם פ"א), מה ענינם שבוה יכופר לו על הפגמים שעשה. הנה המצות נקראים מצות הוי' לפי שכל ענינם הוא המשכות וגילוי א"ס כשם הוי' כי א"ס ב"ה מצד עצמו הוא לאו מכל אינון מדות כלל ולהיות נק' חכים כחכמה ומבין בכינה שהם י"ה דהוי' וכן להיות חסיד בהסד וגבור כגבורה כו' שז"ס ר"ה הוא ע"י מעשה המצות באתעדלית אתעדל"ע אהבה דוחקת להיות מתצמצם במדות אלו כדי להאיר ולהחיות העולמות ויש מהמצות שתלויים ביו"ד ויש בה' וכמ"ש בזהר כענין דתליין באתכלא ולכן נקראים אינרים דמלכא שע"ס הנ"ל הם כמו גוף לגבי האור המחלבש בתוכן מא"ס ב"ה ע"י המצות, וז"ס תמים תהי' עם הוי' (דברים י"ח י"ג) להמשיך רמ"ח איברים וציור קומה אך אם חטא על הנפש בביטול מ"ע או בעברו על ל"ת הרי עושה מום כי ממעט המשכת החיות באותו מדה וספ"י וגם ממשיך מהחיות שבתוכן תוספת יניקה לעמקי הקליפות ביתר שאת על מה שנקצב להם ע"י קו המדה מבחי' אחוריים דאחוריים בלבד כי הוא ממשיך להם מפנימי' השפע המלוכש בכלים ד"ס וגדול עונו מאד וכמ"ש באגוה"ת פ"ז שז"ס מלך אסור ברהטים (שה"ש ז' ו') ואין לך עלבון גדול מזה ולכן נק' הקב"ה מלך עלוב וז"ס הפגם אם פגמתי באות יו"ד אם פגמתי באות ה' וכמ"ש ונוקב שם הוי' לק"א כ"ד ט"ו) שנוקב ח"ו הכלים ד"ס ומוציא האור שנתוכן לחיצונים כנוקב אבר שיוצא דם ה"י, ובכדי לתקן זה ציונו השי" ברוב רהמיו במצות התשובה שמביאה רפואה לעולם ומשלמת הפגמים הנ"ל. והנה מילוי תסרונות הנ"ל הם ב' דברים ככלל א' למלאות הפגמים והחסרונות במיעוט המשכות א"ס ב"ה ביי"ס כג"ל ב' להעביר יניקת החיצונים, אך העברת יניקת החיצונים גופא הם ב' ענינים א' שלא ינקו עוד ביוזר ב' להעביר מה שעשה כבר, והנה ב' חלוקות ראשונות הוא ע"י המשכת א"ס מלמעלה בבחי'